Žňové zpravodajství k 29. srpnu 2022

30. 08. 2022

29.8.2022 - Postup sklizně obilovin a řepky v České republice k 29. srpnu 2022.

Sklizeň základních obilovin a řepky v ČR díky příznivému počasí téměř zcela skončila již minulý týden (k 25. srpnu 2022 bylo sklizeno 99,63 % ploch). V posledním týdnu žňových prací, které byly místy přerušeny deštivým počasím, se sklízely zejména zbývající plochy obilovin (pšenic, ječmenů, žita, triticale a ovsa) ve všech krajích ČR s výjimkou kraje Ústeckého, Jihomoravského, Olomouckého a Zlínského, kde sklizeň obilovin i řepky skončila ze 100 % již v předchozím týdnu. V současné době zbývá sklidit 2 614 ha obilovin (0,2 %), z toho pšenice (ozimá i jarní) - 774 ha, a to ve 4 krajích (Středočeském – 10 ha, Jihočeském – 14 ha, Libereckém – 200 ha a Pardubickém – 550 ha), ječmene jarního – 252 ha (Středočeský kraj – 30 ha, Liberecký kraj – 125 ha, Pardubický kraj – 96 ha), ječmene ozimého – 56 ha (Liberecký kraj), žita – 145 ha (Pardubický kraj – 9 ha, Kraj Vysočina – 136 ha), triticale – 490 ha (Středočeský kraj – 44 ha, Liberecký kraj – 303 ha, Pardubický kraj – 143 ha) a 896 ha ovsa (Středočeský kraj – 128 ha, Jihočeský kraj – 50 ha, Liberecký kraj – 158 ha, Pardubický kraj – 277 ha, Kraj Vysočina – 283 ha). V Čechách není posekáno 2 614 ha základních obilovin. Na Moravě je sklizeň již zcela ukončena.

K aktuálnímu datu je tedy prakticky sklizeno, posekáno je 1 296 161 ha(99,80 %) z 1 298 775 ha obilovin určených ke sklizni. Řepka byla sklizena ve všech krajích ČR kromě kraje Pardubického, kde zbývá sklidit 38 ha. Sklizeno je jí celkem 343 926 ha (99,99 %) s průměrným výnosem 3,38 t/ha.

Celková produkce obilovin dosahuje výše 7 807 tis. t a produkce řepky 1 163 tis. t. Celkový výnos obilovin se oproti minulému týdnu nevýznamně změnil a je na úrovni 6,02 t/ha. Oproti minulému roku je tento výnos nižší o 0,25 t/ha, oproti roku 2020 je tento výnos nižší jen o 0,04 t/ha. Aktuální výnos je nicméně vyšší než dosahované výnosy, které byly zjištěny touto dobou v roce 2019, 2018 i 2017 (5,65 t/ha, 5,30 t/ha a 5,55 t/ha). Celkový výnos řepky na úrovni 3,38 t/ha je vyšší než výnos zjištěný v roce 2021, 2019 a 2017, je nicméně mírně nižší než výnos řepky z roku 2020 a 2018.

K 29. srpnu 2022 je sklizeno 122 558 ha (99,95 %) ozimého ječmene v ČR s produkcí 773,7 tis. t a průměrným výnosem 6,31 t/ha. Pšenice ozimá je sklizena z 99,93 %, je posekáno 801 tis. ha a produkcí 5 069,0 tis. t a průměrným výnosem 6,33 t/ha. Ozimé žito je sklizeno z 24 tis. ha (99,4 %) s produkcí 132 tis. t a s průměrným výnosem 5,51 t/ha. Jarní ječmen je sklizen 211,6 tis. ha (99,88 %) s produkcí 1 161 tis. t a průměrným výnosem 5,49 t/ha, jarní pšenice je sklizeno 52,6 tis. ha (99,56 % ploch) s produkcí 270,6 tis. t a s průměrným výnosem 5,14 t/ha, triticale je sklizeno 40,1 tis. ha (98,79 %) s produkcí 218,6 tis. t a průměrným výnosem 5,46 t/ha. Ovsa je sklizeno 44,2 tis. ha (98,02 % sklízené plochy) s produkcí
181,7 tis. t a s průměrným výnosem 4,11 t/ha.

K 30. 8. 2021 bylo v ČR sklizeno celkem 1 050,6 tis. ha obilovin (85,05 %) s produkcí 6 591,4 tis. t a průměrným výnosem 6,27 t/ha a 339,4 tis. ha řepky (99,15 %) s produkcí 1 054,3 tis. t a průměrným výnosem 3,11 t/ha. Sklizeň obilovin a řepky byla touto dobou oproti aktuálnímu roku i předchozím sklizňovým ročníkům pozadu.

Kvalita obilovin
Kvalita sklizně pro pšenici potravinářskou: k 26. 8. 2022 bylo v laboratoři Agrotestu fyto, s.r.o. analyzováno na kvalitu podle požadavků ČSN 461100-2 pro pšenici potravinářskou 226 vzorků pšenice sklizně 2022. Analyzované vzorky byly sklizeny v rozmezí 29. 6. - 12. 8. 2022 a pochází z 11 krajů. Nejvíce analyzovaných vzorků pochází z krajů Jihomoravského (81), Zlínského (33),

Středočeského (29), Moravskoslezského (26) a Kraje Vysočina (22). Z ostatních krajů je 15 vzorků z kraje Olomouckého, z Ústeckého (4), z kraje Plzeňského (3) a z Královéhradeckého kraje (7), z Pardubického kraje (5), a z Karlovarského kraje (1). Z krajů Jihočeského a Libereckého není žádný vzorek.

Z dosud analyzovaných 226 vzorků vyhovělo 216 vzorků (tj. 96 %) požadavkům na číslo poklesu, 189 vzorků (84 %) vyhovělo na obsah dusíkatých látek, 186 vzorků (82 %) vyhovělo na sedimentační index a 207 vzorků (92 %) vyhovělo na objemovou hmotnost.

Kvalita dosud analyzované pšenice je v základních parametrech dobrá a příznivě se na ní projevil zejména velmi rychlý průběh sklizně. Rozdíly v kvalitě mezi jednotlivými oblastmi jsou malé a odpovídají spíše rozdílům v pěstovaných odrůdách a agrotechnice, ojediněle se odrazil dopad lokálních srážek. Číslo poklesu vyhovělo téměř u všech dosud analyzovaných vzorků, ojedinělé výjimky (4 % ze všech analyzovaných vzorků) tvořily vzorky z Moravskoslezského (7), Středočeského (2) a z Kraje Vysočina (1). Velmi dobrá je kvalita pšenice také s ohledem na objemovou hmotnost. Mírně pod průměrem předcházejících let je obsah bílkovin a zejména jejich kvalita, vyjádřená sedimentačním testem. Průměrná hodnota 39 ml je průběžně nejnižší za uplynulých 10 let.

Na obsah mykotoxinů (deoxynivalenol - DON, zearalenon - ZEA) bylo dosud analyzováno 63 vzorků pšenice. Podle výsledků dosavadních rozborů se DON vyskytuje přibližně u třetiny analyzovaných vzorků (23 vzorků, tj. 37 %), naměřené hodnoty jsou většinou nízké a pod povoleným limitem (1250 µg/kg). Výjimku tvoří 2 vzorky z Olomouckého kraje, u kterých byl zjištěn obsah DON ve výši 4350 µg/kg (odrůda Julie) a 4672 µg/kg (LG Dita), v obou případech byla předplodinou kukuřice. Výskyt ZEA byl dosud potvrzen pouze u jednoho vzorku, hodnota 7 µg/kg je pod legislativním limitem (100 µg/kg). Šlo o vzorek pšenice s nejvyšším obsahem DON. Úroveň kontaminace pšenice sklizně 2022 je na základě dosud provedených rozborů možné hodnotit jako o něco nižší než ve sklizni 2021 a výrazně nižší než v roce 2020.

Kvalita žita: (dosud analyzovaných 15 vzorků) je velmi dobrá, na objemovou hmotnost (průměr 76,5 kg/hl, norma 70,0 kg/hl, min. 72,1 kg/hl, max. 79,6 kg/hl) i na číslo poklesu (průměr 254 s, norma 120 s, min. 183 s, max. 307 s) vyhověly podle ČSN 46 1100-4 všechny dosud analyzované vzorky. Ty pocházely z krajů Vysočina, Královéhradeckého, Zlínského, Plzeňského, Ústeckého a Jihomoravského a byly sklizeny v rozmezí 14. 7. – 5. 8. 2022.

Kvalitu sklizně sladovnického ječmene 2022 průběžně analyzují ve Výzkumném ústavu pivovarnickém a sladařském v Brně. K 29. srpnu 2022 analyzovali 91 vzorků sladovnického ječmene (z toho 46 % jarní sladovnické odrůdy, 23 % ozimé sladovnického odrůdy, 31 % odrůd pro České pivo). Vzorky pocházely z kraje Jihomoravského (24), Středočeského (18), Zlínského (16), Moravskoslezského (15), Olomouckého (4), Vysočina (4), Královéhradeckého (3), Plzeňského (3), Pardubického (2), Karlovarského (1) a Ústeckého (1). Analyzované vzorky byly sklizeny v období 27. 6. - 9. 8. 2022.

Průměrná vlhkost analyzovaných vzorků byla 11,3 % (normě vyhovělo 100 % vzorků). Průměrná hodnota přepadu na sítě 2,5 mm byla 92,3 % (min. 52 %, max. 99,8 %). Požadavkům na hodnoty přepadu (min. 85 %) vyhovělo 97 % vzorků. Průměrný obsah zrnových příměsí sladařsky nevyužitelných byl 1,9 % (min. 0,3 %, max. 5,9 %) a požadavku normy vyhověla 87,9 % vzorků. Průměrný obsah zrnových příměsí sladařsky částečně využitelných byl 5,9 % (min. 0,9 %, max. 18,7 %) a požadavku normy vyhovělo 63,7 % vzorků. Průměrný obsah dusíkatých látek v zrnu ječmene byl 11,4 % (min. 8,5 %, max. 14,9 %) a požadavku normy vyhovělo 59,3 % vzorků. Požadavkům na klíčivost vyhovělo 97,8 % vzorků a průměrná klíčivost byla zjištěna 98,1 % (min. 94 %, max. 100 %).

Průměrný obsah dusíkatých látek je příznivý, ale s poměrně širokým rozsahem hodnot od 8,5 % do 14,5 %. Z nevyhovujících vzorků převládají vzorky s vysokým obsahem dusíkatých látek v zrnu ječmene. Příznivý je přepad zrna nad sítem 2,5 mm i obsah zrnových příměsí sladařsky

nevyužitelných. Zvýšený je obsah zrnových příměsí částečně sladařsky využitelných, především obsah zrn se zahnědlou špičkou (průměrný obsah 2,6 %) a zrn s osinou (průměrný obsah 2,1 %).

Přílohy:

Žně k 29. 8. 2022 - celá ČR (*DOC, 340 KB*)
Žně 2022 - kraje 2022 + celá ČR k 29. 8. 2022 (*XLSX, 110 KB*)
Graf - průběh sklizně obilovin v ročnících 2019, 2020, 2021 a 2022 (*DOCX, 30 KB*)